

Frantziako Legebiltzarrerako
hauteskundeak

JUPPEREN GOBERNUAREN AZKEN BILERA ERABILI ZUEN PRESIDENTEAK ESKUINARI SUSTENGU ARGIA EMATEKO

Norabide aldaketa baten arriskuaz ohartarazi die Chiracek frantsesei

Alain Juppereko gobernuaren azken bilera baliatu zuen Jacques Chiracek eskuineko gehiengoaren aldeko adierazpenak berresteko. Errepublikako presidentearen iritzian, «norabidea aldatzeak nahasketa sortuko luke» eta Frantzia «ahulduta utziko» luke Europako batasun prozesuaren aurrean.

Allande Sokarros / Baiona

ASTEAZKEN arratsean Jacques Chiracek telebista eta irratietan egindako adierazpenak nahiko motelak eta zehazpen eskasekoak izan ziren, politika aztertzaile askoren iritzian. Zazpi minutuko hitzaldi horretan, frantziarrak eskuineko gehiengoaren alde egiterat argienik deitu zituen zatian, hauxe esan zuen Chiracek: «Frantzia sendatzeko bidean da, baina egoera kolokan dago oraindik; kasu behar dugu egin guztia arriskuan ez ezartzeko gure esfortzuen lehen fruituak jasotzen ari garen unean». Honaiko galdera hau egin zien Errepublikako presidentek frantsesei: «Nahi al dituzue berriro indarrean jar daitezen atzoko egitasmo sozialistak? Nik, behintzat, beste bide bat aukeratzea gomendatzen dizuet, bide moderno eta gizazale bat, Frantziaren aukerak eta interesak hobeto bultzatuko dituenak».

Esaldi horrez kanpo, Jacques Chiracen hitzaldiak ez zuen eskuineko gehiengoaren aldeko jarrera suturik azaldu. Aztertzaile politiko askoren ustez, kohabitazio baten nahitaezko ikuspegi batetik jo zuen Errepublikako lehendakariak. Hortaz, eskuineko indarrek gehiengoaren gordetzea lortzen badute Alain Juppereko orde nor izango den gobernu buru ez da batere argi ikusten Chiracen hitzetan.

Frantziak «politika argi baten beharra» daukala adierazi zuen Chiracek, eta horretarako ardazten artean «ekimenean eta askatasunean oinarritutako ekonomia bat» aipatu zuen. Egitasmo hori izan liteke Alain Madelin liberalaren jokoera, baina «mundializazioaren ondorioetatik babestuko gaituen eredu sozial eraberritu bat» eta «estatu eraginkorragoa» aipatzean, berriz, Philippe Seguin gaullismo sozialaren ezaugarriak ikusten ziren Chiracen adierazpenetan.

Juppereko gobernuaren azken bileran «giro hunkigarria» • Juppereko gobernuak azken bileran egindako deklarazioetan ere ez zen agertu eskuineko balioko gobernu baten ildoak zein izango litzatekeen. Haatik, eskuineko indarrek egindako bigarren itzulian garaile irten daitezkeen argiagotzat mintzatu zen Chirac. Ezen, Errepublikako presidentearen iritzian, «Frantziak ez dezake noiznahi norabide aldatarik egin, arrisku larriarik

hartu gabe», zeren eta horrek, «nola edo hala, nahasketa eragingo bailuke Frantziaren berrekitze lanean eta gure herria ahultasun egoeran ezarriko». Aitzitik, «barne egoerak eta nazioarteko ingurumenak eskatzen dute datozen bost urteetan jokoera moderno, koherente eta tematsu batez gidatzeko Frantzia», Chiracen arabera.

Ministroen kontseilutik irten zirenek oihartzuna eman zieten Chiracen adierazpenoi, Eliseoko jauregiaren kanpoaldean bildu ziren kazetari ugarien aurrean. Juppereko gobernuaren azken bilerako giroa «lagunartekoa eta hunkigarria» izan zela adierazi zuten zenbait ministrok. Juppek berak azpimarratu zuenez, «azken bi urteotan koherentzia eta leialtasuna erakutsi ditu gobernuak». Bere ministroei zuzenduta, hauxe gaineratu zuen: «Guztiak jokatu zarete gure herriaren eraberritzeko asmo sakon eta tinko batekin, eta horri esker Frantziak aurrera egin du nabarmen».

Chiracek telebistan egindako adierazpenei ez zien oso gogor erantzun nahi izan Lionel Jospin PSko buruzagiak, astelehenetik aurrera kohabitazioko lehen ministroa bera izan daitekeela baitaki. Hala ere, PSko buruzagiak ziurtatu zuen mintzaldia «Chiracen porrotaren onarpen hutsa» izan zela eta ezkerrek igandean irabaziko duela.

Lionel Jospin hautagaia sozialista, Parisen, atzo irratian baten egoitzatik ateratzean.

Gael Cornier / AP

Hamabi barrutitan ez da lehiarik izango

Iker Aranburu / Donostia. Igandeko bigarren itzulian ia 1.200 hautagai izango dira lehiak. Aurreko igandeko lehen itzulian, 12 hautagaik baizik ez zuten lortu diputatu kargua: RPRko seik, UDFko hiruk, eskuineko beste bi hautagaik eta PCFko batek, Reunionen. Hortaz, bigarren itzulian 565 barruti izango dira jokoa.

Haietatik hamabitik, ordea, ez da lehiarik izango, hautagai bakarra izango delako. Izan ere, leku batzuetan hautagaiek irten ez zuten gehiengo osorik lortu, baina, era berean, ez zen beste hautagairik izan hautesleen botoen % 12,5 jaso zituenen —hori da bi-

garren itzulira igarotzeko baldintza—. Gainera, barruti batzuetan ezkerreko bi hautagai iritsi dira bigarren itzulira; kasu horietan, ohi bezala, boto gutxienez eskuratu zuen hautagaia amore eman zuen bestearen alde. Hala gertatu da, adibidez, Saint Nazaire (Saint Nazaire, Bretagne). Joel Batteux MDCKo (Herritarren Mugimendua) hautagaia bozen % 22,62 jaso zituen, baina Claude Evin PSko ministro ohiak % 30,55 eskuratu ditu. Evin aski du boto bakarra jasotzea diputatu kargua eskuratzeko. Antzekoa gertatu da Longwynean (Lorrena): Jean Paul Durieux (PS) izango da hautagai ba-

karra, Frederic Brigidi komunistak utzi egin duela lehia.

Beste 474 barrutitan bi hautagai izango dira borrokan. Kasu gehienetan (412) RPR-UDF eskuineko batasuneko kide bat eta ezkerreko beste bat (PS, PCF, Berdeak, MDC edo PRS) izango dira aurrez aurre. Beste 55etan, berriz, Fronte Nazionalean (FN) ultras eskuineko alderdiko hautagaia izango dute aurkari ezkerreko edo eskuindarrek.

Azkenik, 76 barrutitan gertatuko dira hiru hautagairen (ezkerreko, eskuineko eta eskuin muturra) arteko lehiak. Hala izango da, adibidez, Mantes la Jolie (Yvelines). Marie Caroline Le Penek, FNko

buruaren alabak (% 28,5 lehen itzulian), Pierre Bédier Mantesko RPRko auzapeza (% 26,4) eta Annette Peulvalst sozialista (% 24,5) izango dituz aurrez aurre. Peulvalstek ez du RPRko hautagaia amore eman nahi izan, ezkerreko beste alderdien botoekin % 35 gutxienez ziurtaturik duela argudiatzen duela.

Dreuxen (Eure et Loir), ordea, Birgitta Hessel PSkoak bere hautagaitza kentzea erabaki du, Marie France Stirbois FNko diputatu ohiaren berriz Asanbleara iristeko aukera duela ikusita. Stirboisek bozen % 31,41 eskuratu zituen, eta, lehiakide Gerard Hamel RPRkoa

(% 27,19) izango duenez, oso zaila du bigarren itzulian garaile izatea.

Korsika Garaian, berriz, Pierre Pasquini Gudukari Ohien ministro izandakoak amore eman du, hirugarren postuan iritsi baitzen. Paul Giacobbi Alderdi Erradikal Sozialistako (PRS) hautagaia irabaz ez dezan, Pasquinik botoa emango dio Paul Patriarche eskuineko hautagaia.

Bigarren itzulian begira, RPR-UDFk Philippe de Villiers (MPF) ultras kontserbadorearekin adiskidetzera erabaki du. Hortaz, eskuindarrek De Villiersen aldeko botoa emango dute Vendeen eta MPFkoek eskuindarren alde beste lekuetan. X